

STANDARDI ZNANJA PRI PREDMETU ZGODOVINA

Minimalni standardi znanja so označeni s poudarjenim tiskom.

Standardi znanj za izbirne teme so navedeni v poševnem tisku. Izbrane izbirne teme postanejo obvezne za obravnavo ter se preverjajo in ocenjujejo.

Standardi znanja 6. razreda

Učenec:

- **opiše, kakšna veda je zgodovina,**
- na primerih pojasni, kaj raziskuje zgodovina,
- **našteje večja zgodovinska obdobja,**
- pojasni, zakaj delimo zgodovino na večja obdobja,
- našteje različne načine štetja let ter časovne enote za računanje časa,
- zna določiti neki zgodovinski letnici ustrezno desetletje, stoletje in tisočletje,
- **našteje vrste zgodovinskih virov in opiše njihove značilnosti,**
- pojasni pomen zgodovinskih virov za zgodovino in razloži, katere ustanove jih hranijo,
- našteje nekaj pomožnih zgodovinskih in drugih ved in sklepa o njihovem pomenu za zgodovino,
- **razloži vzroke za nastanek pisave ter opiše pomen pisave za zgodovino,**
- navede primere različnih pisav skozi zgodovino ter primerja materiale, na katere so pisali,
- sklepa o pomenu izuma tiska in tiskanih knjig za širjenje informacij, znanja ter raziskovanje preteklosti,
- **opiše primere človeških bivališč in naselij v posameznih zgodovinskih obdobjih,**
- *primerja in pojasni podobnosti in razlike v bivališčih in naseljih nekoč in danes,*
- *navede vrste gradbenega materiala ter sklepa o namembnosti bivališč,*
- *opiše najdbo kolesa na Ljubljanskem barju,*
- *pojasni, zakaj je kolo eden najpomembnejših izumov,*
- *primerja razne izume skozi zgodovino in sklepa o njihovem vplivu na spremembe v življenju ljudi,*
- *pojasni vzroke za nastanek znanosti v času prvih visokih kultur,*
- **našteje nekaj znanosti in opiše njihove glavne dosežke,**
- *pojasni vzroke za nastanek umetnosti,*
- **opiše glavne značilnosti kulturnozgodovinskih spomenikov prvih visokih kultur,**
- *razloži vzroke za nastanek verovanj,*
- *opiše glavne značilnosti verovanj prvih visokih kultur,*
- *primerja vlogo in pomen družine skozi zgodovino,*

- **opiše tipe družine skozi zgodovino,**
- primerja položaj moških, žensk in otrok skozi zgodovino,
- opiše značilnosti vzgoje otrok skozi zgodovino,
- primerja in opiše razlike in podobnosti v življenju na podeželju in v mestih skozi zgodovino,
- sklepa o pomenu pravil za sožitje življenja v skupnosti,
- pojasni razliko med pojmom kulturna in naravna dediščina,
- **opiše primere naravne in kulturne dediščine,**
- na primerih iz krajevne zgodovine opiše pomen ohranjanja kulturne dediščine,
- oblikuje svoj načrt za ohranitev izbranega kulturnozgodovinskega spomenika iz domačega kraja,
- na primerih iz vsakdanjega življenja prikaže pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen
- spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja,
- na primerih iz krajevne zgodovine opiše najbolj znane šege in navade,
- zbere podatke o domačih obrteh, ki so se ohranile do danes,
- navede primere domačih obrti in opiše njihove izdelke,
- na primerih opiše, katere so tipične slovenske jedi,
- primerja način prehranjevanja nekoč in danes.

Standardi znanja 7. razreda

Učenec:

- **opiše glavne značilnosti sodobnega mislečega človeka (homo sapiens),**
- pojasni, kako so spremembe v okolju vplivale na razvoj človeka,
- **opiše spremembe načina življenja v posameznih obdobjih prazgodovine in pojasni, zakaj so nastale,**
- razloži pomen kopičenja izkušenj in znanja k izboljšanju življenjskih razmer,
- sklepa o glavnih kulturnih dosežkih prazgodovinskih ljudi,
- **opiše glavne arheološke najdbe iz različnih obdobj prazgodovine na tleh današnje Slovenije,**
- na primerih sklepa o spremembah v načinih življenja v posameznih obdobjih prazgodovine na tleh današnje Slovenije,
- razloži vpliv naravnih geografskih možnosti in sosednjih kultur na uveljavljanje sprememb in izboljšav v načinih življenja v posameznih obdobjih prazgodovine,
- **opiše glavne značilnosti prazgodovinske umetnosti na primerih jamskih slik,**
- razloži okoliščine, ki so vplivale na duhovne predstave prazgodovinskih ljudi na primerih motivike na kosteh in lončenini,

- *na primerih situlske umetnosti opiše življenje prazgodovinskih ljudi,*
- *razloži pogoje za nastanek prvih civilizacij,*
- *opiše značilnosti družbene ureditve prvih držav,*
- **na primeru prvih civilizacij rodovitnega polmeseca opiše najpomembnejše arhitekturne dosežke in glavne dosežke znanosti,**
- *na primeru prvih civilizacij rodovitnega polmeseca opiše verski sistem in mitologijo,*
- ***ob zemljevidu opredeli, kje so se razvile prve civilizacije stare Indije, Kitajske in Amerike,***
- *analizira glavne dosežke prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike na področju arhitekture, znanosti in umetnosti,*
- *analizira glavne družbene in verske značilnosti prvih civilizacij stare Indije, Kitajske in Amerike,*
- *razloži zgodovinske okoliščine za gradnjo piramid, templjev in drugih velikih stavb pri civilizacijah starega Vzhoda,*
- *pojasni potek gradenj pri civilizacijah starega Vzhoda,*
- *primerja podobnosti in razlike v gradnjah civilizacij starega Vzhoda,*
- ***našteje vrste pisav, ki so jih uporabljale civilizacije starega Vzhoda,***
- *primerja primere vsebine prvih zapisov pri civilizacijah starega Vzhoda,*
- *primerja podobnosti in razlike v verovanjih civilizacij starega Vzhoda,*
- ***našteje obdobja starogrške zgodovine,***
- *pojasni značilnosti kretsko-mikenskega obdobja kot temelja starogrške civilizacije,*
- ***opiše glavne značilnosti atenske in spartanske mestne države,***
- *primerja podobnosti in razlike atenske in spartanske družbe,*
- ***pojasni značilnosti prve demokratične vladavine,***
- *sklepa o pomenu atenske demokracije za današnje evropske demokracije,*
- *utemelji trditev, da postavi obdobje klasične Grčije temelje evropske misli,*
- *pojasni glavne značilnosti grško-perzijskih in peloponeških vojn,*
- *analizira vzroke za širjenje grške kulture v sredozemskem prostoru,*
- ***opiše značilnosti in dosežke helenistične kulture,***
- ***opiše nastanek mesta Rima,***
- *analizira vzroke za nastanek rimskega imperija,*
- *primerja značilnosti rimske republike in cesarstva,*
- *pojasni glavne spremembe, ki so jih Rimljani prinesli na ozemlje današnje Slovenije,*
- *opiše glavne rimske kulturne spomenike na tleh današnje Slovenije*
- ***pojasni glavna sporočila krščanstva in njegovo širjenje v sredozemskem in evropskem prostoru,***
- *opiše vpliv antične religije na kulturno ustvarjanje,*
- *primerja podobnosti in razlike med grško in rimsko kulturo,*

- *analizira razlike med krščansko in grško-rimsko vero,*
- *na primerih pojasni pomen filozofije, zgodovine in drugih znanosti za nadaljnji razvoj znanstvenega načina mišljenja,*
- *primerja značilnosti grškega gledališča in rimskega cirkusa,*
- **opiše pomembne gradbene dosežke starih Grkov in Rimljanov,**
- *pojasni vpliv vsakdanjika in gospodarstva na gradbene dosežke starih Grkov in Rimljanov,*
- *sklepa o vplivu naravnih geografskih danosti na gospodarski razvoj starih Grkov in Rimljanov,*
- *na primerih utemelji vpliv obmorske lege na gospodarstvo,*
- **pojasni značilnosti gospodarstva v mestih,**
- *pojasni značilnosti grškega in rimskega denarnega sistema,*
- *razloži vpliv trgovskih stikov na spremembe v načinu življenja in mišljenja,*
- *na primerih pojasni značilnosti grške in rimske družine,*
- *pojasni glavne značilnosti grških in rimskih bivališč in naselbin,*
- *na primerih opiše razlike in podobnosti v položaju ženske pri starih Grkih in Rimljanih,*
- *opiše značilnosti grškega in rimskega suženjstva,*
- **opiše značilnosti grške in rimske vzgoje in izobraževanja,**
- *primerja pravna načela starih Grkov in Rimljanov,*
- *razloži vzroke za razpad rimskega imperija,*
- *pojasni novi politični zemljevid Evrope po preseljevanju ljudstev,*
- **opiše značilnosti karolinške države,**
- *na zemljevidu pokaže prve slovanske državne tvorbe v Vzhodnih Alpah in Panoniji,*
- **opiše glavne značilnosti razvoja Karantanije,**
- *analizira pomen oblikovanja prvih slovanskih državnih tvorb v Vzhodnih Alpah,*
- *razloži značilnosti stanovske (fevdalne) družbe in države kot posledice naturalnega gospodarstva,*
- *razloži položaj slovenskih (zgodovinskih) dežel v okviru rimsko-nemškega cesarstva,*
- **pojasni temeljne značilnosti iz življenja srednjeveških stanov (plemiči, kmetje),**
- *opiše življenje v okviru zemljiškega gospodarstva,*
- *opiše kulturni in gospodarski pomen srednjeveških samostanov,*
- **razloži značilnosti življenja ljudi v srednjeveških mestih,**
- *razloži gospodarski in kulturni pomen srednjeveških mest,*
- *analizira srednjeveško umetnost in način razmišljanja,*
- **opiše nekaj primerov srednjeveške umetnosti,**
- **opiše temeljne značilnosti frankovske, arabske in bizantinske kulture,**
- *analizira vzroke konfliktov Evrope z arabskim svetom,*
- *pojasni značilnosti osmanskega imperija,*
- *razloži in opiše osnovne kulturne razlike med Vzhodno in Zahodno Evropo,*

- *opiše pomen Indije kot gospodarskega in kulturnega posrednika med Evropo in Kitajsko,*
- *analizira pomen stikov Evrope in Kitajske na primeru Marka Pola,*
- *opiše značilnosti mongolske države in osvojitvev,*
- *našteje temeljne kulturne dosežke predkolumbovskih kultur Amerike (Maji, Azteki, Inki),*
- ***našteje nekaj temeljnih kulturnih dosežkov neevropskih kultur.***

Standardi znanja 8. razreda

Učenec:

- **opiše glavne vzroke, ki so pripeljali do velikih geografskih odkritij,**
- ob zemljevidu analizira smeri raziskovanj velikih pomorščakov in navede njihova glavna odkritja,
- **primerja meje znanega sveta pred odkritji in po njih,**
- **opiše glavne značilnosti in dosežke ene od predkolumbovskih kultur Amerike (Maji, Azteki, Inki),**
- pojasni politične, družbene, gospodarske, kulturne posledice velikih geografskih odkritij za stari in novi svet,
- pojasni posledice trgovine s sužnji ter na primerih sklepa, kako so na suženjstvo gledali tedaj in danes,
- razloži zgodovinske okoliščine, ki so vplivale na pojav humanizma in renesanse,
- **opiše glavne značilnosti humanizma in renesanse,**
- opiše primere renesančnih umetniških del in pojasni, kako so v njih odsevale zgodovinske okoliščine,
- navede pomembne izume in znanstvene dosežke iz obdobja renesanse,
- ob primerih sklepa o značilnostih humanistične miselnosti,
- **navede najpomembnejše zgodovinske osebnosti humanizma in renesanse,**
- **na primerih iz slovenskega prostora opiše značilnosti renesančne umetnosti in humanistične miselnosti,**
- *predstavi, kako je potekalo raziskovanje notranjosti Afrike,*
- ***pojasni dosežke indijsko-islamske umetnosti,***
- *na zemljevidu predstavi politično podobo Italije v času humanizma in renesanse,*
- *pojasni gospodarske značilnosti razvoja držav v Italiji,*
- *na primerih sklepa o vplivu posameznih vladarjev in papežev na razvoj humanizma in renesanse,*
- ***na primeru pojasni novo vlogo umetnika v renesančni družbi,***
- *na primerih sklepa, kako sta se humanizem in renesansa razširila zunaj Italije,*

- *na primerih analizira in ugotovi značilnosti humanistične miselnosti v Evropi ter sklepa o vplivu zgodovinskih okoliščin,*
- *na primerih analizira in ugotovi značilnosti renesančne znanosti v Evropi,*
- *na primerih analizira in razbere vpliv zgodovinskega dogajanja na renesančne umetniške stvaritve v Evropi,*
- *primerja srednjeveško in renesančno umetnost,*
- **opiše pojem reformacija,**
- *pojasni delovanje Martina Lutera,*
- *primerja različne smeri reformacije,*
- **navede imena in dela slovenskih protestantov,**
- **opiše pomen delovanja slovenskih protestantov za razvoj slovenske kulture,**
- *pojasni vzroke za protireformacijo in sklepa o posledicah protireformacijskega delovanja Katoliške cerkve,*
- *analizira vzroke za ohranitev protestantske vere v Prekmurju,*
- *sklepa o posledicah širjenja osmanske oblasti na Balkanu,*
- **opiše značilnosti in obseg islamizacije na Balkanu,**
- *pojasni posledice turških vpadov v slovenske (zgodovinske) dežele,*
- *opiše, kakšna je bila ureditev osmanske države,*
- *pojasni podobnosti in razlike med osmansko državo in evropskimi državami,*
- *pojasni življenje na dvoru velikega sultana,*
- *opiše prednosti, ki jih je imela osmanska vojska pred evropskimi,*
- **opiše dosežke osmanske umetnosti in znanosti ter sklepa o vplivu na Evropo,**
- *pojasni, zakaj so se na Slovenskem med kmečkim prebivalstvom pojavile ljudske pobožnosti,*
- **opiše vzroke in posledice kmečkih uporov na Slovenskem,**
- *sklepa o podobnostih in razlikah med kmečkimi upori na Slovenskem,*
- *primerja značilnosti kmečkih uporov na Slovenskem z upori drugje po Evropi,*
- *na primerih pojasni značilnosti in posledice epidemij in naravnih nesreč na Slovenskem v 15. in 16. stoletju,*
- *primerja različne oblike vladanja na primeru parlamentarne kraljevine Anglije in absolutistične kraljevine Francije,*
- *opredeli vpliv različnih oblik vladanja na gospodarstvo,*
- *primerja in pojasni vpliv posameznih slojev prebivalstva na vladanje v različnih državnih ureditvah,*
- **navede glavne predstavnike razsvetljenstva in opiše razsvetljensko miselnost,**
- *pojasni vpliv razsvetljenstva na slovenske narodne buditelje,*
- *na primeru habsburške monarhije razloži značilnosti razsvetljenske absolutistične monarhije,*
- **opiše glavne reforme Marije Terezije in Jožefa II.,**

- na primeru slovenskih (zgodovinskih) dežel sklepa o posledicah in pomenu reform Marije Terezije in Jožefa II. za različne sloje prebivalstva,
- primerja splošno šolsko obveznost tedaj in danes,
- utemelji pomen razsvetljenskih idej na nastanek ZDA,
- pojasni značilnosti družbene, politične in gospodarske podobe ZDA,
- utemelji, kako je nastanek ZDA vplival na stari red v Evropi,
- analizira razmere v Franciji pred revolucijo in sklepa o njihovem vplivu na izbruh revolucije,
- opiše potek francoske revolucije,
- opredeli kratkoročne in dolgoročne, politične, družbene in gospodarske posledice francoske revolucije ter ih razvrsti po pomenu,
- **navede glavne spremembe, ki jih je francoska revolucija vnesla v življenje ljudi,**
- ugotovi in utemelji, kako je Napoleon končal francosko revolucijo in njene ideje razširil po Evropi,
- **na zemljevidu pokaže obseg Ilirskih provinc in opiše njihov vpliv na razvoj slovenske narodne zavesti,**
- *na izbranih primerih ugotovi in opredeli pojem država v prvih stoletjih novega veka in danes,*
- *na primerih sklepa o vlogi vladarja, državnem nadzoru ter pojmovanju in obsegu človekovih pravic v prvih stoletjih novega veka in danes,*
- **opiše življenje in delo pomembnih vladarjev,**
- *vživi se v vlogo izbranega vladarja in pojasni svoje poglede na vladanje in državo,*
- **na primerih opiše značilnosti baročne umetnosti,**
- *primerja baročno in renesančno umetnost,*
- *na primerih sklepa o vplivu baročne umetnosti na oblačilno in bivanjsko kulturo,*
- *primerja značilnosti in vlogo visoke in ljudske umetnosti,*
- *na primeru baročne umetnosti utemelji umetnost kot sredstvo utrjevanja oblasti,*
- pojasni temelje kapitalistične miselnosti,
- **opiše značilnosti zgodnje kapitalistične proizvodnje,**
- primerja značilnosti in obseg gospodarskih tokov med razvitimi in nerazvitimi deli sveta,
- opiše potek svetovnega gospodarskega trikotnika,
- **razloži pojma industrijska revolucija in industrializacija ter sklepa, zakaj se je najprej pojavila v Veliki Britaniji,**
- **opiše gospodarske dejavnosti, ki so se razvile v prvi fazi industrializacije,**
- na primerih sklepa o pozitivnih in negativnih posledicah industrializacije,
- na zemljevidu pokaže smeri selitev Evropejcev,
- sklepa o vzrokih in posledicah selitev,
- primerja politični zemljevid Evrope v času Napoleona in po dunajskem kongresu ter pojasni razlike in vzroke zanje,

- pojasni vzroke za revolucije 1848 v Evropi in njihove posledice,
- utemelji značilnosti in spremembe v konservativnem in liberalnem političnem prepričanju skozi 19. stoletje,
- na primerih pojasni politične spremembe v Evropi v drugi polovici 19. stoletja,
- na primerih sklepa o prizadevanjih narodov za narodne pravice,
- **poveže nastanek političnih strank s širjenjem demokratičnih pravic v drugi polovici 19. stoletja,**
- utemelji prizadevanje za uveljavitev slovenskih nacionalnih zahtev – od kulturnega do političnega gibanja in nastanka strank,
- **pojasni zahteve programa Zedinjena Slovenija in sklepa, v kolikšni meri in kdaj je bil program uresničen,**
- *na zemljevidu pokaže obseg kolonialnih imperijev v 19. stoletju,*
- *primerja vlogo in pomen Japonske in ZDA konec 19. stoletja,*
- **našteje najpomembnejše izume in dosežke v prometu, komunikacijah in zdravstvu,**
- *pojasni vpliv izumov in dosežkov na življenje ljudi,*
- *pojasni značilnosti razvoja naravoslovnih in družboslovnih znanostih,*
- **opiše položaj delavstva v 19. stoletju in prizadevanja za rešitev delavskega vprašanja,**
- *navede vzroke in posledice otroškega dela ter postopno omejevanje le-tega,*
- *navede oblike družin v 19. stoletju,*
- *primerja vloge družinskih članov glede na pripadnost socialnemu sloju,*
- *sklepa in utemelji položaj družinskih članov z vidika pojmovanja enakopravnosti v 19. stoletju in danes,*
- *opiše boj žensk za enakopravnost,*
- *primerja in opiše odnos med javnim in zasebnim v 19. stoletju,*
- **opiše umetnostne sloge 19. stoletja s poudarkom na vplivu na oblačenje, notranjo opremo prostorov in gradnjo,**
- *opiše umetnost ob koncu 19. stoletja (fin de siècle) in pojav množične kulture,*
- *primerja pojav prvih časopisov in kinematografov z današnjim časom,*
- *na primerih pojasni odmev umetnostnih tokov 19. stoletja na Slovenskem.*

Standardi znanja 9. razreda

Učenec:

- opredeli in pojasni značilnosti Evrope in sveta na začetku 20. stoletja,
- **opiše glavne značilnosti prve svetovne vojne,**

- analizira mirovne pogodbe po prvi svetovni vojni in predvidi posledice,
- **na primerih pojasni razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine,**
- pojasni, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine,
- **opiše glavne značilnosti druge svetovne vojne ter pojasni njene posledice,**
- primerja politične, družbene in gospodarske značilnosti Evrope in sveta v času blokofske delitve,
- **razlikuje politične razmere v času hladne vojne in po njej,**
- ob zemljevidu primerja politično karto sveta pred svetovnima vojnoma in po koncu hladne vojne ter pojasni vzroke za spremembe,
- na primeru analizira razliko med vojaškim in političnim reševanjem sporov,
- opiše vzroke povezovanja Evrope,
- **navede glavne evropske in svetovne integracije,**
- pojasni, zakaj je industrializacija gibalno razvitega sveta,
- na primerih sklepa vplivu in posledicah prve svetovne vojne na gospodarstvo,
- primerja konkretne primere kapitalističnega in socialističnega gospodarskega modela,
- pojasni vzroke za gospodarsko rast in krize,
- opiše načine reševanja gospodarskih kriz,
- analizira gospodarske razmere po drugi svetovni vojni,
- **opiše vzroke za gospodarsko povezovanje Evrope in sveta ter navede oblike gospodarskega povezovanja,**
- sklepa, zakaj je socialistični gospodarski model propadel,
- opiše temeljne značilnosti globalizacije ter navede primere za ponazoritev,
- opiše nacionalni položaj Slovencev v Avstro-Ogrski,
- **pojasni vzroke in potek nastanka kraljevine Jugoslavije,**
- pojasni prizadevanja Slovencev po avtonomiji v kraljevini Jugoslaviji,
- **opiše gospodarski in kulturni razvoj Slovencev med obema svetovnima vojnoma in navede primere za ponazoritev,**
- z različnih perspektiv pojasni dogajanje na Slovenskem v času druge svetovne vojne,
- pojasni okoliščine in posledice komunističnega prevzema oblasti v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni,
- na primerih in z različnih perspektiv opiše življenje Slovencev v socialistični Jugoslaviji,
- **pojasni vzroke za odločitev Slovencev za lastno državo Slovenijo,**
- razloži mednarodno povezovanje Slovenije,
- opiše ustavno ureditev in življenje v Republiki Sloveniji,
- pojasni vpliv demokratične politične ureditve Republike Slovenije na življenje ljudi,

- **pojasni, kateri znanstveni dosežki so najpomembneje vplivali na življenjski slog ljudi v 20. stoletju (komunikacijsko omrežje, promet, medicina ipd.),**
- opiše načine raziskovanja nekoč in v 20. stoletju,
- pojasni posledice prenosa znanstvenih dosežkov v gospodarstvo,
- primerja soodvisnost izobrazbene strukture prebivalstva in hitrejšega gospodarskega razvoja,
- na primeru pojasni prenos znanstvenih dosežkov za vojne potrebe in primer zlorabe znanosti za vojne potrebe,
- pojasni razliko med kulturnimi dobrinami, namenjenimi ozki eliti ljudi, in množično dostopnimi kulturnimi dobrinami,
- našteje nekaj primerov kulturnih dobrin, značilnih za 20. stoletje,
- **opiše primer prekomernega izkoriščanja naravnih bogastev in pojasni posledice,**
- presodi o posledicah prekomerne izrabe okoljskih potencialov,
- razloži vzroke, ki so vplivali na spremenjene odnose v družini v 20. stoletju,
- na primerih pojasni, kako so se spreminjali pogledi na odraščanje in adolescenco,
- na primerih pojasni, kako so se spreminjale življenjske navade prebivalstva,
- pojasni pojem prostega časa v razvitem svetu in načine njegovega preživljanja,
- analizira vplive družbenih okoliščin na vsakdanjik,
- **pojasni posledice preseljevanj ljudi in pojavne oblike stikov med ljudmi različnih kulturnih navad,**
- sklepa o pomenu migracij za medkulturne stike ter navede primere nasprotij,
- navede primere, kako je mogoče spodbujati medkulturni dialog,
- analizira emancipacijo žensk in posledice,
- sklepa o vlogi in pomenu religije in duhovnosti v sodobnem svetu,
- razloži vzroke uporništv in konformizma mladih generacij in navede primere,
- **opiše vpliv družbenih gibanj na način razmišljanja v razvitem svetu in navede primere,**
- analizira spremembe v poklicni strukturi prebivalstva in pojasni vzroke teh sprememb,
- primerja poklicno strukturo prebivalstva v razvitem in nerazvitem svetu,
- primerja glavne značilnosti vojn najnovejšega obdobja (prva svetovna vojna, državljanske vojne, druga svetovna vojna, hladna vojna),
- **primerja značilnosti osvobodilnih gibanj,**
- analizirajo pojav sodobnega terorizma,
- pojasni vzroke sodobnih spopadov in posledice,
- opiše nove tehnologije in oborožitev, ki omogočajo vse večje uničenje,
- razloži vpliv sodobnih vojaških tehničnih iznajdb na življenje po vojni.

Standardi znanja, ki se nanašajo na vse obvezne in izbirne teme (6. – 9 razred)

Učenec:

- **razvije spretnosti časovne in prostorske predstavljalivosti,**
- **razvije spretnost zbiranja in izbiranja informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature v različnih medijih,**
- razvije zmožnost preproste analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature,
- razvije spretnost iskanja zgodovinskih virov in literature z IT,
- razvije zmožnost kritične presoje zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov z uporabo večperspektivnih zgodovinskih virov in literature,
- **razvije zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj, stališč, izvirnih predlogov in rešitev,**
- razvije sposobnost samostojnega izbiranja in odločanja ter svoje poglede na zgodovino,
- razvije dovzetnost za različne poglede na zgodovino oz. interpretacije zgodovine ter razume, zakaj se pojavijo,
- **razvije spretnost različnih oblik komunikacije (ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT),**
- **navede in pojasni značilnosti slovenskih državnih simbolov,**
- pojasni značilnosti simbolov Evropske unije,
- **oceni pomen ohranjanja in varovanja slovenske, evropske in svetovne kulturne dediščine ter okolja,**
- navede in pojasni značilnosti političnih sistemov, ki so izvajali zločine proti človeštvu, genocide, holokavst in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic,
- **na primerih pojasni pomen delovanja evropskih ustanov, ki se ukvarjajo z varovanjem človekovih pravic,**
- na primeru napiše načrt ukrepanja v okviru evropskih ustanov v primeru kršenja človekovih pravic.